

บทที่ 3

ประเภทของการรวมความหมายในคำกริยา : ประเภทใหญ่

ในการเก็บข้อมูลคำกริยารวมความหมาย ผู้วิจัยได้รวบรวมคำจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 และจากตัวผู้วิจัยเอง จากพจนานุกรมฉบับ 2525 นี้ ผู้วิจัยคัดเลือกคำกริยารวมความหมายได้ 118 คำ ด้วยวิธีการหลักเกณฑ์ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป หลังจากคัดเลือกคำกริยารวมความหมายได้แล้ว ผู้วิจัยก็ได้ศึกษาลักษณะการเกิดของการรวมความหมายที่เกิดกับคำกริยาเหล่านี้ และแบ่งประเภท

3.1 คำจำกัดความของคำกริยารวมความหมาย

ในตอนท้ายข้อ 2.1 ผู้วิจัยได้กล่าวถึงลักษณะของการรวมความหมายที่เกิดกับคำกริยาลักษณะต่าง ๆ ซึ่งได้ศึกษาจากงานของนักไวยากรณ์ทั้ง 3 ท่าน คือ ฟิลมอร์ คูก และกรูเบอร์ อาส์รูปได้ดังนี้

1. เป็นการรวมความหมายของการกรก หรืออรรถลักษณะอื่น ๆ
2. การกรก หรืออรรถลักษณะอื่น ๆ นั้นจะต้องปรากฏในโครงสร้างวลี
3. การกรก หรืออรรถลักษณะอื่น ๆ นั้นปรากฏในโครงสร้างผิวไม่ได้เลย หรืออาจจะปรากฏหรือไม่ปรากฏในโครงสร้างผิวก็ได้

จากลักษณะของการรวมความหมายดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยให้คำจำกัดความคำกริยารวมความหมายดังต่อไปนี้

คำกริยารวมความหมาย หมายถึง คำกริยาที่มีการกรกหรืออรรถลักษณะอื่น ๆ ปรากฏในโครงสร้างวลี แต่ไม่ปรากฏในโครงสร้างผิว หรืออาจจะปรากฏหรือไม่ปรากฏในโครงสร้างผิวก็ได้

ตัวอย่าง เช่น คำกริยา แบก มีการกรกลักษณะที่ บนบ่า ปรากฏอยู่รวมในโครงสร้างวลี เนื่องจากเมื่อพูดว่า

ตำราแบกตะกร้า

จะมีความหมายแฝงอยู่ว่า แบกบนบ่า และการกล่สถานที่ บนบ่า นี้อาจจะไม่ปรากฏในโครงสร้างผิว
เช่นในประโยคข้างบน หรือปรากฏในโครงสร้างผิวก็ได้ เช่น

ตารางแบกตะกร้าบนบ่า

คำกริยา แบก จึงเป็นคำกริยารวมความหมาย

ในการคัดเลือกคำกริยารวมความหมาย ผู้วิจัยก็จะใช้คำจำกัดความดังกล่าวนี้
และลักษณะทั้ง 3 ประการข้างต้นเป็นแนวทางในการคัดเลือก

3.2 การคัดเลือกคำกริยารวมความหมาย

3.2.1 เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือก

ในการศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตว่า จะศึกษาเฉพาะคำกริยาที่รวม
ความหมายของคำนาม หรือบุพบทวลี ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางการกับคำกริยา ดังนั้น ในการคัดเลือก
คำกริยารวมความหมาย ก็จะเลือกเฉพาะที่รวมความหมายของการกเป็นสำคัญ ส่วนคำกริยาที่รวม
ความหมายของอรรถลักษณะอื่น ๆ ที่มิใช่การก จะไม่นำมาศึกษา

3.2.2 วิธีการคัดเลือก

อาศัยเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยพิจารณาตัดสินว่าคำกริยาใดเป็น
คำกริยารวมความหมายตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขั้นแรกจะพิจารณาว่าคำกริยาแต่ละคำในพจนานุกรมมีกรอบการก
แบบใด กล่าวคือ มีการกใดเกิดร่วมได้บ้าง ในการพิจารณาว่าคำกริยาที่มีการกแบบใดนี้
ผู้วิจัยอาศัยความหมายที่ให้ไว้ในพจนานุกรมช่วยตัดสินด้วย เช่น ตัด ตามพจนานุกรมหมายความว่า
"เอาสิ่งของหรือดอกไม้เห็นบุตรงบริเวณที่เรียกว่าตัดดอกไม้"¹

ตามความหมายนี้ มีการกผู้ทรง-รับ คือ สิ่งของหรือดอกไม้ และการก
สถานที่ คือ หู ตรงบริเวณที่เรียกว่าตัดดอกไม้ รวมอยู่ด้วย ดังนั้น ในกรอบการกของคำกริยานี้
จึงมีการกผู้ทรง-รับและการกสถานที่ปรากฏอยู่ด้วย นอกจากนี้ คำว่า ตัด ยังต้องการการกผู้กระทำ
เกิดร่วมอีก กรอบการกของคำกริยานี้จึงมีลักษณะดังนี้ คือ + [—AOL] ซึ่งหมายความว่า
คำกริยานี้มีการกเกิดร่วมด้วยได้ 3 การก คือ ผู้กระทำ (A) ผู้ทรง-รับ (O) และสถานที่ (L)

¹พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หน้า 387.

2. ขึ้นต่อไปจะแต่งประโยคทดสอบดูว่า ในกรอบการกของคำกริยาแต่ละคำ มีการกใดบ้างที่ไม่ต้องปรากฏในโครงสร้างผิว แต่อาจจะปรากฏก็ได้ หรือมีการกใดบ้างที่ปรากฏในโครงสร้างผิวไม่ได้เลย เช่น

มาลินีหัดดอกไม้
A O

มาลินีหัดดอกไม้ที่หู
A O L

จากประโยคทั้ง 2 นี้ แสดงว่า การกผู้กระทำและการกผู้ทรง-รับ จะต้องเกิดร่วมกับคำกริยาในโครงสร้างผิวเสมอ ส่วนการกสถานที่นั้นอาจจะเกิดในโครงสร้างผิว เช่นในประโยคที่ 2 หรือไม่เกิดในโครงสร้างผิว เช่นในประโยคที่ 1 ก็ได้ แต่เมื่อพิจารณาความหมายในประโยคที่ 1 จะเห็นว่า มีความหมายของการกสถานที่เป็นนัยอยู่ว่า หัดดอกไม้ที่หู เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ การกสถานที่เป็นการกที่ต้องเกิดในโครงสร้างลึกของคำกริยา หัด เช่นเดียวกับ การกผู้กระทำและการกผู้ทรง-รับ แต่ได้เกิดกฎหนึ่งขึ้นรวมความหมายของการกนี้ไว้กับความหมายของคำกริยาหรืออีกนัยหนึ่งคือ ละการกนี้ไม่ให้เกิดในโครงสร้างผิว ทำให้ไม่ปรากฏคำนามซึ่งมีความสัมพันธ์กับคำกริยาในฐานะสถานที่ในโครงสร้างผิว แต่เนื่องจากการกสถานที่ต้องเกิดในโครงสร้างลึก ดังนั้น แม้จะไม่ปรากฏการกนี้ในโครงสร้างผิว ก็มีความหมายของการกนี้แฝงอยู่

การที่ประโยคแบบที่ 1 และ 2 สามารถเกิดได้ในภาษาไทยทั้ง 2 แบบ แสดงว่า สำหรับคำกริยา หัด กฎซึ่งละการกสถานที่ไม่ให้เกิดในโครงสร้างผิว เป็นกฎที่ไม่บังคับใช้ (optional)

ด้วยเหตุที่คำกริยา หัด มีความหมายของการกสถานที่แฝงอยู่เสมอ แม้จะไม่มีคำนามที่แสดงการกสถานที่ปรากฏอยู่ในประโยคก็ตามเช่นนี้ แสดงว่าคำกริยา หัด เป็นคำกริยารวมความหมายของการกสถานที่

ฟัง เป็นตัวอย่างของคำกริยาที่มีการกซึ่งปรากฏในโครงสร้างลึก แต่ไม่ปรากฏในโครงสร้างผิว คำกริยา ฟัง มีการกการก + [—AOI] ซึ่งการกผู้กระทำและการกผู้ทรง-รับจะต้องเกิดร่วมกับคำกริยาทั้งในโครงสร้างลึก และโครงสร้างผิว ส่วนการกเครื่องมือหรือ I นั้น จะเกิดเฉพาะในโครงสร้างลึก ไม่เกิดในโครงสร้างผิว เพราะสำหรับคำกริยา ฟัง กฎซึ่งละการกเครื่องมือไม่ให้เกิดในโครงสร้างผิว เป็นกฎที่บังคับใช้ (obligatory) อันมีผล

ทำให้การกรเครื่องมือไม่ปรากฏในโครงสร้างตัวร่วมกับคำกริยา อย่างไรก็ตามวิธีตีในประโยค

ตารางฟังเพลง

A O

แม้จะไม่มีการกรเครื่องมือปรากฏ แต่ก็มีความหมายของการกรนี้ หรือ ฟังด้วย เป็นนัยอยู่ ด้วยเหตุนี้ จึงกล่าวได้ว่า คำกริยา ฟัง เป็นคำกริยารวมความหมายของการกรเครื่องมือ

3.2.3 ปัญหาที่เกิดจากการใช้เกณฑ์

1. การคัดเลือกคำกริยารวมความหมายโดยดูว่า คำกริยาใดมีการกรซึ่งต้องปรากฏในโครงสร้างลึก แต่ไม่ปรากฏในโครงสร้างผิว หรืออาจจะปรากฏหรือไม่ปรากฏในโครงสร้างผิว หมายความว่า แม้จะไม่มีคำนามที่แสดงการกรนั้นอยู่ในโครงสร้างผิว คำกริยาก็คือต้องมีความหมายของการกรนั้นเป็นนัยอยู่ ลักษณะดังกล่าวนี้ทำให้เกิดปัญหาได้ว่า คำกริยาบางคำ เช่น นั่ง นอน ยืน เป็นคำกริยารวมความหมายของการกรสถานที่หรือไม่ ทั้งนี้เพราะคำกริยาเหล่านี้ก็มีความหมายแฝงอยู่เช่นกันว่า นั่ง นอน และ ยืน บนสถานที่ หรือวัตถุอย่างหนึ่ง ถึงแม้จะไม่มีคำนามซึ่งแสดงสถานที่ในโครงสร้างผิว เช่น

เขานั่งอยู่เฉย ๆ (แฝงความหมายได้ว่า นั่งบนเก้าอี้ บนโต๊ะ เป็นต้น)

เขานอนแล้ว (แฝงความหมายได้ว่า นอนบนเตียง บนเสื่อ เป็นต้น)

เขายังยืนอยู่เลย (แฝงความหมายได้ว่า ยืนบนพื้น บนดาดฟ้าเรือ

เป็นต้น)

ถึงแม้ว่าคำกริยาเหล่านี้จะแฝงความหมายตามที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยก็ไม่ถือว่าคำกริยาทั้ง 3 คำ คือ นั่ง นอน และ ยืน เป็นคำกริยารวมความหมายของการกรสถานที่ด้วยเหตุผลเรื่องการกรวงในและการกรวงนอกตามที่ฟิลมอร์เสนอไว้ กล่าวคือ ฟิลมอร์ได้แบ่งการกรออกเป็น 2 ประเภท คือ การกรวงใน และการกรวงนอก¹ ในกรณีของคำกริยา นั่ง นอน และ ยืน การกรสถานที่ที่เกิดกับคำกริยาเหล่านี้เป็นการกรวงนอก เนื่องจากผู้กระทำอยู่ในสถานที่นั้น เช่น

¹ ๑ หน้า 16-17.

น้อยนึ่งบนเตียง
L

น้อยนอนบนเตียง
L

น้อยยืนบนเตียง
L

ด้วยเหตุที่การกวางนอกไม่ทำให้เห็นความแตกต่างของคำกริยา ไม่เหมือนกับการกวางในซึ่งนำมาใช้แบ่งประเภทคำกริยาได้ การศึกษาการรวมความหมายใน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงสำคัญขอเขต เฉพาะการรวมความหมายของการกซึ่งเป็นการกวางในไว้ใน คำกริยา เท่านั้น ถ้าหากคำกริยาที่มีความหมายแฝงที่ เกี่ยวข้องกับการกวางนอกจะไม่อยู่ในขอบเขต ของการศึกษา

2. จากเกณฑ์และขอบเขตของการรวมความหมายที่ได้กล่าวมา มีคำกริยาที่อยู่ในข่ายมีการรวมความหมาย 3 แบบดังนี้

ก. คำกริยารวมความหมายของการกซึ่งสามารถระบุค่านาม เฉพาะเจาะจงที่ถูกรวมความหมายได้ เช่น คำกริยา ละลาย ในประโยคต่อไปนี้

น้อยละลายกระเป๋่า
A O

น้อยละลายกระเป๋่าที่ใหญ่
A O L

คำกริยา ละลาย มีกรอบการก + [___AOL] และการกลัถานที่ อาจจะเกิดในโครงสร้างผิวของคำกริยาที่ เช่นในประโยคที่ 2 หรือไม่เกิดในโครงสร้างผิว เช่นในประโยคที่ 1 ก็ได้ อย่างไรก็ตามในประโยคที่ 1 คำกริยานี้ก็ยังคงมีความหมายแฝงอยู่ ว่า ละลายที่ใหญ่ คำกริยา ละลาย จึงเป็นคำกริยารวมความหมายของการกลัถานที่ซึ่งระบุ ได้ว่ากลัถานที่นั้นคือ ใหญ่

ข. คำกริยารวมความหมายของการกซึ่งไม่สามารถระบุค่านาม เฉพาะเจาะจงที่ถูกรวมความหมายได้ แต่สามารถระบุอรรถลักษณะที่แสดงประเภทของค่านามที่ถูกรวม ความหมายได้ เช่น คำกริยา แปล ในประโยคต่อไปนี้

วรรณแปลหนังสือเล่มนี้
A O

วรรณแปลหนังสือเล่มนี้จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย
A O S G

วรรณแปลหนังสือเล่มนี้จากภาษาเยอรมันเป็นภาษาอังกฤษ
A O S G

คำกริยา แปล มีกรอบการก + [___AOSG] และการกจุดเริ่มต้น (S) และการกจุดหมาย (G) อาจเกิดในโครงสร้างผิวหรือไม่เกิดก็ได้ เมื่อการกทั้ง 2 ชนิดนี้เกิดในโครงสร้างผิว จะเกิดเป็นคำนามใดก็ได้ เช่นในประโยคที่ 2 และ 3 เป็นต้น และเมื่อการกทั้ง 2 ชนิดนี้ไม่เกิดในโครงสร้างผิว เช่นในประโยคที่ 1 คำกริยาก็ยังคงมีความหมายเป็นนัยอยู่ว่า แปลจากภาษาหนึ่งเป็นอีกภาษาหนึ่ง ทั้งนี้เพราะคำนามต่าง ๆ ที่แสดงการกทั้ง 2 นี้ได้เป็นคำนามประเภทที่มีลักษณะเฉพาะทางความหมายหรือมีอรรถลักษณะ [+ภาษา] คำกริยา แปล จึงเป็นคำกริยารวมความหมายของการกจุดเริ่มต้นและการกจุดหมายซึ่งมีอรรถลักษณะ [+ภาษา]

ค. คำกริยารวมความหมายของการกซึ่งไม่สามารถระบุคำนามเฉพาะเจาะจงหรืออรรถลักษณะที่แสดงประเภทของคำนามที่ถูกรวมความหมายได้ คำกริยาประเภทนี้จะระบุได้เพียงว่าความหมายที่แฝงอยู่นั้นเป็นความหมายที่แสดงการกใด เช่น คำกริยา หล่น ในประโยคต่อไปนี้

หนังสือหล่น
O

หนังสือหล่นจากมือลงไปบนน้ำ
O S G

หนังสือหล่นจากโต๊ะลงไปบนพรม
O S G

คำกริยา หล่น มีกรอบการก + [___OSG] และการกจุดเริ่มต้น

และการกจุดหมายอาจเกิดในโครงสร้างผิวหรือไม่เกิดก็ได้ เมื่อการกทั้ง 2 ชนิดนี้เกิดในโครงสร้างผิว เช่นในประโยคที่ 2 และ 3 จะมีคำนามแสดงการกทั้ง 2 นี้ได้ไม่จำกัดเช่นเดียวกันกับ แปล และเมื่อการกทั้ง 2 นี้ไม่เกิดในโครงสร้างผิว เช่นในประโยคที่ 1 คำกริยานี้ก็ยังคงมีความหมายแฝงว่า หล่นจากที่หนึ่งลงสู่อีกที่หนึ่ง แสดงว่ามีการรวมความหมายเกิดขึ้นกับคำกริยานี้ แต่คำกริยานี้ต่างจาก แปล เนื่องจากคำนามต่าง ๆ ที่แสดงการกทั้ง 2 นี้ได้ ไม่มีลักษณะเฉพาะ

ทางความหมายร่วมกัน เราจึงทราบเพียงว่าคำกริยา หล่น มีความหมายแฝงที่เกี่ยวข้องกับการกจุดเริ่มต้นและการกจุดหมาย

ตัวอย่างของคำกริยาทั้ง 3 แบบที่ได้ยกมานี้ เป็นคำกริยาที่มีการรวมความหมายเกิดกับการกวางในทั้งสิ้น แต่มีระดับของการรวมความหมายที่เจาะจงแตกต่างกัน กล่าวคือ คำกริยา ละลาย และ แปล จะรวมความหมายที่แคบและเจาะจงมากกว่า หล่น โดยเฉพาะ ละลาย เจาะจงมากที่สุด เพราะสามารถบอกได้ว่า คำนามที่ถูกรวมความหมายนั้น คือ ไหล ส่วนคำกริยา แปล ถึงแม้ว่าไม่สามารถระบุคำนามได้ แต่ก็บอกได้ว่าคำนามเหล่านั้นมี อรรถลักษณะ [+ภาษา] ต่างจากคำกริยา หล่น ซึ่งทราบเพียงว่ามีความหมายแฝงของการกจุดเริ่มต้นและการกจุดหมาย ซึ่งเป็นลักษณะทั่วไปของคำกริยาชนิดที่แสดงการเคลื่อนที่ (motional verbs) อยู่แล้วว่าจะต้องมีการเคลื่อนที่จากจุดหนึ่ง (Source) ไปยังอีกจุดหนึ่ง (Goal) ด้วยเหตุที่การรวมความหมายที่มีระดับของการเจาะจงที่กว้างมาก เช่น การรวมความหมายในคำกริยา หล่น นี้ ไม่แสดงให้เห็นลักษณะสำคัญของคำกริยา การศึกษาการรวมความหมายนี้จึงจะศึกษาเฉพาะการรวมความหมายในระดับที่แคบ เช่น การรวมความหมายในคำกริยา ละลาย และ แปล เท่านั้น

3.2.4 สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือก

จากเกณฑ์และวิธีแก้ปัญหาที่เกิดจากการใช้เกณฑ์ที่ได้กล่าวมา สามารถจะสรุปและเพิ่มเติมเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกคำกริยารวมความหมายได้ดังนี้

1. คัดเลือกเฉพาะคำกริยาที่รวมความหมายของคำนามหรือบุพบทวลีที่มีความสัมพันธ์ทางการกับคำกริยา
2. ความสัมพันธ์ทางการระหว่างคำกริยากับคำนาม หรือ บุพบทวลีนั้น จะต้องเป็นการกวางใน
3. คำจำกัดความของคำกริยารวมความหมายที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ คำกริยาที่มีการกซึ่งปรากฏในโครงสร้างลึก แต่ไม่ปรากฏในโครงสร้างผิว หรือ อาจจะไม่ปรากฏหรือไม่ปรากฏในโครงสร้างผิวก็ได้
4. การรวมความหมายในคำกริยามี 2 ระดับ คือ

ก. รวมการกซึ่งสามารถระบุค่านามเฉพาะเจาะจงที่
 ถูกรวมความหมายได้

ข. รวมการกซึ่งไม่สามารถระบุค่านามเฉพาะเจาะจงที่
 ถูกรวมความหมายได้ แต่สามารถระบุรหัสลักษณะซึ่งแสดงประเภทของค่านามที่ถูกรวมความหมายได้

3.3 ประเภทของการรวมความหมายในคำกริยา : ประเภทใหญ่

จากการศึกษาข้อมูลคำกริยารวมความหมาย สามารถแบ่งประเภทของการรวมความ
 หมายในคำกริยาออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ตามลักษณะการเกิดของกฎซึ่งละการกไม่ให้
 ปรากฏในโครงสร้างผิว หรือที่ผู้วิจัยจะเรียกว่า กฎรวมความหมาย คือ

1. การรวมความหมายประเภทที่กฎรวมความหมายต้องเกิดเสมอ
2. การรวมความหมายประเภทที่กฎรวมความหมายอาจจะเกิดหรือไม่เกิดก็ได้

การรวมความหมายทั้ง 2 ประเภทมีลักษณะดังนี้

1. การรวมความหมายประเภทที่กฎรวมความหมายต้องเกิดเสมอ

เมื่อพูดถึงการรวมความหมายในคำกริยา เราพูดถึงในลักษณะที่เปรียบ
 เทียบโครงสร้างลึกของคำกริยาซึ่งใช้กรอบการกแสดงกับโครงสร้างผิวของคำกริยา สำหรับการ
 รวมความหมายประเภทนี้เป็นการรวมความหมายประเภทที่มีการกบางการกซึ่งปรากฏในโครงสร้าง
 ลึก แต่ไม่เคยปรากฏในโครงสร้างผิวเลย เช่น การรวมความหมายที่เกิดกับคำกริยา ฟัง
 ในประโยค

ดำรงฟังเพลง

A O

คำกริยา ฟัง มีความหมาย ด้วยหู ที่แสดงการกเครื่องมือเป็นหน่วยอยู่

ทั้งนี้เพราะเมื่อถามว่า ดำรงฟังเพลงด้วยอะไร ก็จะตอบได้ว่า ดำรงฟังเพลงด้วยหู แสดงว่า

ฟัง จะต้องมีการกเครื่องมือปรากฏร่วมในโครงสร้างลึก หรือมีกรอบการก + [—AOI]

แต่การกเครื่องมือ ด้วยหู นี้ ปรากฏในโครงสร้างผิวไม่ได้เลย เพราะในภาษาไทยไม่มีใครพูดว่า

*ตำราฯ พัง เพลง ด้วยหู
A O I

การที่การกรเครื่องมือ ด้วยหู ซึ่งปรากฏในโครงสร้างลึกลั้น ไม่ปรากฏในโครงสร้างผิวเลย เป็นเพราะว่าได้เกิดกฎรวมความหมายขึ้นละการกรเครื่องมือ ด้วยหู ไม่ให้ปรากฏในโครงสร้างผิว และกฎรวมความหมายนี้จะต้องเกิดกับคำกริยา พัง เสมอ นอกจากนี้ด้วยเหตุที่การกรเครื่องมือ ด้วยหู ปรากฏในโครงสร้างลึกล คำกริยา พัง จึงมีความหมาย ด้วยหู ที่แสดงการกรนี้แฝงอยู่ แม้ว่าไม่ปรากฏการกรนี้ในโครงสร้างผิว

ลักษณะการเกิดของกฎรวมความหมายแบบที่ต้องเกิดเสมอนี้ เราอาจแสดงได้ดังนี้ คือ [+IR] ซึ่ง IR หมายถึง กฎรวมความหมาย หรือ Incorporation Rule และ + หมายความว่ากฎนี้จะต้องใช้ในทุกรกรณี

2. การรวมความหมายประเภทที่กฎรวมความหมายอาจจะเกิดหรือไม่เกิดก็ได้

การรวมความหมายประเภทนี้ต่างจากการรวมความหมายประเภทแรก เนื่องจากว่าการรวมความหมายประเภทแรกนั้น การกรบางการกรซึ่งปรากฏในโครงสร้างลึกลของคำกริยา ไม่สามารถปรากฏในโครงสร้างผิวได้ ส่วนการรวมความหมายประเภทที่ 2 นี้ มีการกรซึ่งปรากฏในโครงสร้างลึกลของคำกริยาเช่นกัน แต่การกรนั้นอาจจะปรากฏ หรือไม่ปรากฏในโครงสร้างผิวก็ได้ เช่น การรวมความหมายที่เกิดกับคำกริยา หัด ดังในตัวอย่างต่อไปนี้

มาลินีหัดดอกไม้
A O

มาลินีหัดดอกไม้ที่หู
A O L

คำกริยา หัด ในประโยคที่ 1 มีความหมายเป็นนัยอยู่ว่า หัดที่หู แสดงว่าในโครงสร้างลึกลของคำกริยานี้มีการกรสถานที่ปรากฏอยู่ และได้เกิดกฎรวมความหมายขึ้นละการกรนี้ไม่ให้ปรากฏในโครงสร้างผิว อย่างไรก็ตาม การกรสถานที่ ที่หู สามารถปรากฏในโครงสร้างผิวได้ เช่นในประโยคที่ 2 แสดงว่า กฎรวมความหมายอาจจะไม่เกิดกับคำกริยานี้ก็ได้ ดังนั้นสำหรับคำกริยา หัด กฎรวมความหมายอาจจะเกิดหรือไม่เกิดก็ได้ และเราอาจแสดงลักษณะการเกิดของกฎรวมความหมายแบบนี้ได้ดังนี้ คือ $[\pm IR]$ เครื่องหมาย \pm หมายความว่า จะใช้กฎนี้หรือไม่ใช้ก็ได้

การรวมความหมายทั้ง 2 ประเภทที่ได้กล่าวมานี้ เป็นการรวมความหมายที่ไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ในการเกิดหรือไม่เกิดของกฎรวมความหมาย กล่าวคือ การรวมความหมายประเภทที่ 1 กฎรวมความหมายจะต้องเกิดเสมอ และการรวมความหมายประเภทที่ 2 กฎรวมความหมายจะเกิดหรือไม่เกิดขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้พูดเท่านั้น ว่าต้องการใช้กฎรวมความหมายหรือไม่ต้องการใช้ นอกจากการรวมความหมายทั้ง 2 ประเภทนี้แล้ว ยังมีการรวมความหมายอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีเงื่อนไขในการเกิดของกฎรวมความหมาย กล่าวคือ ในสถานการณ์หนึ่ง กฎรวมความหมายจะต้องเกิด และในอีกสถานการณ์หนึ่ง กฎรวมความหมายจะไม่เกิด ตัวอย่างของคำกริยาที่มีการรวมความหมายแบบนี้ เช่น คำว่า เคี้ยว ลองพิจารณาประโยคต่อไปนี้

หญิงชราเคี้ยวอาหาร
A O

หญิงชราเคี้ยวอาหารด้วยฟันที่เหลืออยู่ไม่กี่ซี่
A O I

คำกริยา เคี้ยว ในประโยคที่ 1 มีความหมายเป็นนัยอยู่ว่า เคี้ยวด้วยฟัน แสดงว่า การเคลื่อนไหวของ ด้วยฟัน จะต้องเกิดในโครงสร้างลึกของคำกริยานี้ร่วมกับผู้กระทำและผู้ทรง-รับ แต่ได้เกิดกฎรวมความหมายขึ้นละการนี้ไม่ให้เกิดในโครงสร้างผิว อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหว ด้วยฟัน อาจจะปรากฏในโครงสร้างผิวได้ แต่จะปรากฏในลักษณะที่มีคำขยาย เช่นในประโยคที่ 2 ถ้าไม่มีคำขยาย จะปรากฏไม่ได้เพราะเราไม่สามารถพูดว่า

*หญิงชราเคี้ยวอาหารด้วยฟัน
A O I

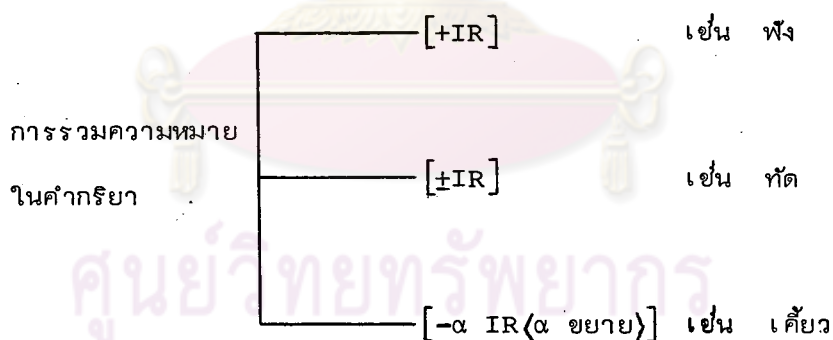
ลักษณะเช่นนี้แสดงว่า สำหรับคำกริยา เคี้ยว กฎรวมความหมายอาจจะเกิดหรือไม่เกิดก็ได้ แต่มีเงื่อนไขในการเกิดและไมเกิดนั้นว่า ถ้าคำนาม ฟัน ไม่มีคำขยายกฎรวมความหมายจะต้องเกิด ทำให้คำนาม ฟัน ที่ไม่มีคำขยายปรากฏในโครงสร้างผิวไม่ได้ แต่ถ้าคำนาม ฟัน มีคำขยาย กฎรวมความหมายจะไม่เกิดขึ้น ทำให้คำนาม ฟัน ที่มีคำขยายปรากฏในโครงสร้างผิวได้ ลักษณะการเกิดแบบนี้เงื่อนไขของกฎรวมความหมายแบบนี้ ผู้วิจัยจะแสดงดังนี้คือ [-α IR (α ขยาย)] เครื่องหมาย -α หมายความว่า IR จะเป็น - หรือ + ก็ได้ แต่จะตรงข้ามกับบรรดาสกษณ์ั้งการเกิดร่วม (selectional restriction feature)

เสมอ กล่าวคือ ถ้าคำนามที่เกี่ยวข้องกับการรวมความหมายเป็นคำนามที่มีคำขยาย หรือ (+ ขยาย) กฎรวมความหมายจะไม่ใช้ หรือ -IR และถ้าคำนามนั้นไม่มีคำขยาย หรือ (-ขยาย) กฎรวมความหมายจะต้องใช้ หรือ +IR

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ว่า ประเภทของการรวมความหมาย ในคำกริยามีทั้งหมด 3 ประเภท ซึ่งแบ่งตามลักษณะการมีเงื่อนไขในการเกิดของกฎรวมความหมายหรือไม่ และตามลักษณะการจำเป็นต้องเกิดของกฎรวมความหมายหรือไม่ ดังนี้

1. การรวมความหมายประเภทที่กฎรวมความหมายต้องเกิดเสมอ [+IR]
2. การรวมความหมายประเภทที่กฎรวมความหมายอาจจะเกิดหรือไม่เกิดก็ได้ [\pm IR]
3. การรวมความหมายประเภทที่กฎรวมความหมายมีเงื่อนไขในการเกิด [$-\alpha$ IR (α ขยาย)]

การรวมความหมายทั้ง 3 ประเภทอาจเขียนเป็นแผนผังแสดงได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย